

Politika v zvezi z namestitvami informacijskih sistemov na skupno strežniško infrastrukturo

Politika določa postopke in pripravo dokumentov, ki jih je potrebno upoštevati in pripraviti ob prenosu novih informacijskih sistemov na produkcijsko okolje v okviru infrastrukture DEUP. Prav tako je potrebno upoštevati politiko pri obnovi ali dopolnitvi že obstoječih in upravljanih informacijskih sistemih oziroma aplikacijah.

I.

Izhodišča

Podatkovni center, ki deluje v okviru Ministrstva za javno upravo skrbi za razvoj, nemoteno delovanje in vzdrževanje aplikativnih in informacijskih sistemov organov državne in javne uprave na informacijski in komunikacijski infrastrukturi Direktorata za e-upravo in upravne procese.

Cilji in temeljna izhodišča za delovanje Podatkovnega centra so:

- *zagotavljanje visoke kakovosti podatkov za uporabnike;*
- *zagotavljanje arhitekture, ki nudi visoke zmogljivosti in možnosti povečanja zmogljivosti ter prilagajanja novim storitvam;*
- *integriranje aplikacij »starega kova« in »novega kova« s pomočjo aplikativnih strežnikov;*
- *vzpostavitev storitveno zasnovane infrastrukture, ki zahteva n-nivojski pristop, heterogeno integracijo aplikacij »starega kova«, več platformsko Java tehnologijo in več nivojski model varovanja in zaščite;*
- *implementacija podatkovnih storitev, transakcij, avtentikacij, avtorizacij in drugih funkcionalnosti na način, ki omogoča enostavno vzpostavljanje, širjenje in rast ter integracijo novih storitev;*
- *uporaba Java tehnologij kot lepilo, ki poveže komponente in storitve med seboj (ne samo novih komponent, temveč tudi stare aplikacije, ki jih je potrebno integrirati);*
- *uporaba tehnologij, vključno z virtualnimi viri, ki zmorejo »load-balancing«, »advanced-messaging«, »in-memory« podatkovne baze in »N-way clustering«;*
- *uvajanje orodij, ki podatkovnim centrom omogočajo nadzor nad kakovostjo in cenovno ugodnostjo storitev posameznih aplikativnih komponent.*

Ena pomembnejših nalog je tudi skrb za varovanje in zaščito podatkov ter nemoteno delovanje informacijskih sistemov javne uprave, za katere je zadolžen, tudi za tiste informacijske sisteme, ki nimajo definirane zaščite s strani lastnika sistema.

Nemotenost poslovanja pa opravlja z rednim vzdrževanjem informacijske in servisne infrastrukture.

II.

Od ideje do namestitve novega informacijskega sistema

Od ideje ...

Nosilec razvoja in kasnejši lastnik nove aplikacije ali informacijskega sistema je dolžan pripraviti VDP (Vzpostavitevni dokument projekta v skladu z metodologijo projektnega vodenja MVPDU) vključno z definiranimi varnostnimi zahtevami.

Pred naročilom ...

Pred samim naročilom rešitve pa mora pridobiti tudi soglasje oz. odobritev s strani upravljavca produkcijske infrastrukture DEUP.

Treba je upoštevati ...

Nove aplikacije morajo predvidevati tudi možnost, da bodo sposobne izvrševati replikacijo podatkov in programske opreme v nadomestni center in s tem omogočati, da bo aplikacija delovala na nadomestni lokaciji v primeru izpada primarnega sistema. Za to določilo velja, da se izvajalec predhodno dogovori z DEUP, ki sistemsko vzdržuje primarno lokacijo, o tehniki, ki bo omogočala omenjeno aktivnost.

V primeru, da nova ali obnovljena aplikacija oziroma informacijski sistem zahteva povečanje ali razširitev informacijske ali servisne infrastrukture¹, mora naročnik skupaj z DEUP doseči soglasje za ustrezno investicijo in v VDP vključiti vzdrževalni plan za zahtevane licence, aplikacijsko in strojno vzdrževanje ter sistemsko podporo.

---

¹ Servisna infrastruktura: Sistemski prostor, neprekinjeno električno napajanje, klimatizacija, varovanje prostora, požarna varnost, dvojni pod...

III.

RTP

1. člen

Naročnik novega informacijskega sistema ali aplikacije oziroma lastnik že upravljanih aplikacij ali informacijskih sistemov je dolžan pred samim naročilom izdelave informacijskega sistema ali aplikacije pripraviti VDP (*Vzpostavitveni dokument projekta v skladu z metodologijo projektnega vodenja MVPDU*) vključno z definiranimi varnostnimi zahtevami. Pred samim naročilom izdelave aplikativne rešitve pa mora pridobiti tudi soglasje oz. odobritev s strani upravljavca informacijske infrastrukture DEUP.

Nove aplikacije morajo predvidevati tudi možnost, da bodo sposobne izvajati replikacijo podatkov in programske opreme v nadomestni center in s tem omogočati, da bo aplikacija delovala na nadomestni lokaciji v primeru izpada primarnega sistema. Za to določilo velja, da se izvajalec predhodno dogovori s pogodbenim vzdrževalcem, ki sistemsko vzdržuje primarno lokacijo, o tehniki, ki bo omogočala omenjeno aktivnost. Omenjeno aktivnost je treba vpisati in opisati v obrazcu Profil aplikacije (*Priloga RTP 1*)

V primeru, da nova ali obnovljena aplikacija zahteva povečanje ali razširitev informacijske ali servisne infrastrukture², mora naročnik skupaj z DEUP doseči soglasje za ustrezno investicijo in v VDP vključiti vzdrževalni plan za zahtevane licence, aplikacijsko in strojno vzdrževanje ter sistemsko podporo.

V čim krajšem roku po pripravi VDP in pričetku projekta, mora naročnik posredovati podpori uporabnikom izpolnjen obrazec 'Obvestilo Kontaktnemu centru' (*Priloga RTP 5*)

Ob prvi vzpostavitvi informacijskega sistema ali aplikacije, naročnik ob pomoči strokovnih služb DEUP pripravi:

za vse informacijske sisteme v upravljanju DEUP:

- *Vzpostavitveni dokument projekta v skladu z metodologijo projektnega vodenja MVPDU,*
- *Profil aplikacije (Priloga RTP 1),*

² Servisna infrastruktura: Sistemski prostor, neprekinjeno električno napajanje, klimatizacija, varovanje prostora, požarna varnost, dvojni pod...

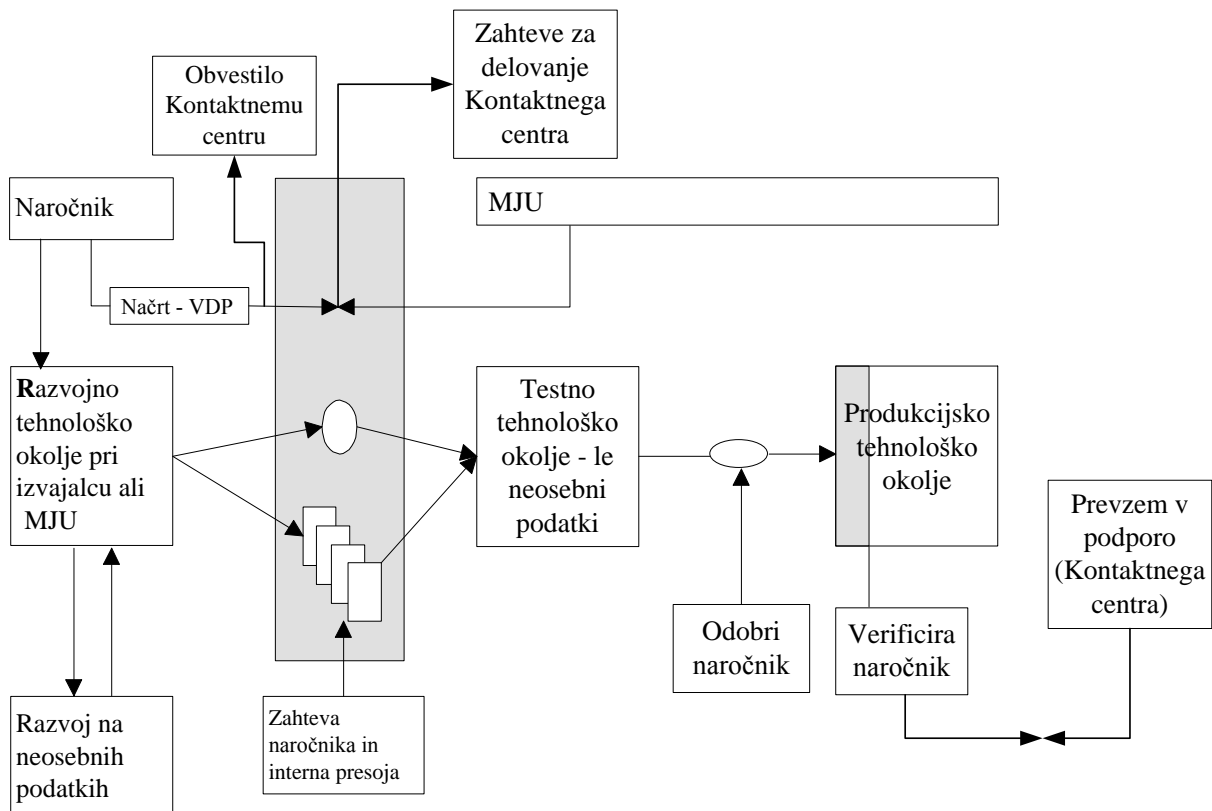
- Zahtevek za pridobitev dovoljenja izdelave varnostnih kopij delovnih posta/strežnikov s Tivoli Storage Manager Archive – Backup Client-om (Priloga RTP 2),
- OVSA01 obrazec (Priloga RTP3),
- Naročilo za namestitev aplikacije/popravka OVSP (Priloga RTP 4),.
- Zahteve za delovanje Kontaktnega centra' (Priloga RTP) 5.

Posege v produkcijsko okolje vrši samo pooblaščen oziroma pogodbeni izvajalec sistemske podpore DEUP.

Razvojni cikel aplikativnih sistemov

2. člen

Za lažjo preglednost je postopek od razvoja do prehoda aplikacije ali informacijskega sistema v produkcijo prikazan v diagramu na spodnji sliki: (Slika 1).

Slika 1 Življenjski cikel aplikativnih sistemov

3. člen

Razvojno okolje na katerem izvajalec pripravi distribucijo aplikacije ali informacijskega sistema, mora biti skladno (ustrezna arhitektura) s ciljnim tehnološkim okoljem, na katerem bo potekalo testiranje oz. uvajanje aplikacije v produkcijo. Distribucija nove oz. dopolnjene aplikacije oziroma informacijskega sistema mora biti pripravljena skladno s tehnološkim okoljem, ki je opredeljeno v standardih DEUP/SIKI/PDC. Razvojno okolje je lahko locirano pri naročniku, izvajalcu ali izjemoma na skupni infrastrukturi na DEUP..

V primeru, da bodo uporabljeni tudi osebni podatki, je potrebno za testiranje aplikacije v razvojnem okolju pripraviti nabor neosebnih podatkov, iz katerih je nemogoče razbrati lastnosti ali stanja, ki bi se lahko navezala na določeno osebo. Uporaba neosebnih podatkov v razvojnem okolju je obvezna ne glede na lokacijo razvojnega okolja.

4. člen

Pred prenosom aplikacije iz razvojnega okolja v testno okolje, je naročnik dolžan opraviti interno presojo aplikacije in podati zahteve za podporo uporabnikom na obrazcu 'Zahteve za delovanje Kontaktnega centra' (*Priloga RTP 5*). V okviru interne presoje izvajalec ugotovi vsebinsko skladnost izdelka z naročnikovimi zahtevami in tehnološko skladnost glede na 3. člen. Interni prevzem se formalizira z zapisnikom, ki je podlaga za namestitev v testno okolje.

5. člen

Začetek prenosa nove verzije aplikacije sproži naročnik s podajo ustreznega zahtevka – obrazec OVSP (*Priloga RTP 4*).

6. člen

Aplikacija se preizkusi v testnem okolju na infrastrukturi DEUP, ki mora biti funkcionalno ekvivalentna produkcijskemu okolju. V primeru, da aplikacijski sistem, ki se preizkuša v testnem okolju, uporablja za svoje delovanje osebne podatke oz. podatke, za katere velja omejen dostop, je potrebno uporabiti testni nabor podatkov. Obseg in vsebina testnega nabora podatkov mora biti predhodno dogovorjena z naročnikom, lastnikom oz. upravljavcem zbirke.

7. člen

V primeru, da aplikacija v testnem okolju ustreza predvidenim standardom in je vsebinsko ter je funkcionalno nesporna jo naročnik odobri, da jo lahko DEUP prenese iz testnega v produkcijsko okolje. Ustreznost aplikacije poda naročnik na podlagi OVSP dokumenta, ki ga naročnik pošlje na DEUP.

8. člen

Izvajalec je dolžan pripraviti tehnična navodila za namestitev novega informacijskega sistema ali aplikacije oziroma nove verzije aplikacije. Če inštalacija ob upoštevanju navodil ne uspe, je izvajalec dolžan navodila za namestitev ali samo aplikacijo ustrezno popraviti oz. dopolniti.

Naročnik (v sodelovanju z izvajalcem) je dolžan pripraviti frekvenco in obseg izvedbe varnostnih kopij (Back-up). Pred redno produkcijo mora naročnik izpolniti obrazec, ki natančno določa politiko izvajanja varnostnih kopij – *Priloga RTP 2*

Izjemoma je mogoče v primeru zahteve aplikacije pripraviti tudi uvajalno okolje (testiranje in izobraževanje uporabnikov naročnikovega informacijskega sistema ali aplikacije). Uvajalno okolje je brez drugačnega dogovora vzpostavljeno na DEUP. Za uvajalno okolje velja omejitev uporabe produkcijskih podatkov, če so le-ti povezani z osebnimi podatki oz. sodijo v kategorijo podatkov z omejenim dostopom.

9. člen

V katerikoli fazi procesa RTP, lahko DEUP poda pripombe na aplikacijo in zahteva ustrezne popravke. DEUP lahko od naročnika zahteva tudi ustrezno dokumentacijo za aplikacije, ki so že v produkciji, če le-te od naročnika še ni prejel. Naročnik je odgovoren, da se zahteve podane s strani DEUP v celoti upoštevajo.

10. člen

Aplikacija, storitev preide v produkcijo, ko jo s tehnološkega dela verificira DEUP – zapisnik upravljavca systemske administracije in ko je storitev prevzeta v podporo, kar se potrди z obrazcem 'Prevzem v podporo' (*Priloga RTP 5*), ki ga podpišeta naročnik (vodja projekta) in vodja podpore – Kontaktnega centra.

Spletne aplikacije

11. člen

Spletišča oz. vse aplikacije, ki so vezane na spletno tehnologijo, imajo izhodiščno spletišče, ki vsebuje naslednje obvezne elemente:

- navedbo lastnika oz. upravjalca,

- opis aplikacije,
- uporabniška navodila,
- navodila za namestitev na delovno postajo,
- navodila za pridobitev pravic za delo z aplikacijo z navedbo kontakta,
- kontakti za pomoč pri odpravi težav in
- vstopni link v aplikacijo (za tem linkom lahko pride do postopka avtorizacije, če aplikacija to zahteva).

V primeru, da je spletišče dualno in sestavljeno iz zaprtega dela, ki zahteva dostop preko protokola https in z obvezno uporabo digitalnega potrdila, morajo biti podatki iz prejšnjega odstavka dostopni preko avtorizacije po protokolu http.

12. člen

Zaključeni aplikativni sistemi imajo svojo navidezno domeno (npr. prostor.gov.si). V primeru, da aplikacija zahteva https oz. SSL protokol, se za spletišče določi tudi posebna navidezna IP številka, kar omogoči, da se na navideznem spletišču implementirata oba protokola z specifično avtorizacijsko politiko.

13. člen

Strežniki, ki so vključeni v skupno vozlišče in niso dostopni iz internetnega območja, imajo domeno sigov.si. Strežniki, vključeni v DMZ oz. dostopni preko javnega interneta, imajo domeno gov.si.

14. člen

Izhodiščno spletišče je dolžan zagotoviti naročnik oz. njegov izvajalec. Določitev domene je naloga DEUP.

Prehodne in končne določbe

15. člen

V prehodnem obdobju, ki velja do polne uveljavitve navedenega koncepta, so naročniki dolžni obveščati DEUP o vseh spremembah in dopolnitvah na obstoječih aplikacijskih sistemih.

16. člen

V skladu z razvojem infrastrukture, napredkom tehnologije in z dognanjem novih ugotovitev, ima DEUP pravico spremeniti oz. dopolniti navodilo, ki je podano v tem dokumentu.

17. člen

Za realizacijo vseh postopkov sta uporabnik in naročnik dolžna izpolniti vse obrazce, ki jih v ta namen pripravi DEUP.

Pojmi

Naročnik je organ, ki je lastnik in upravljaavec informacijskega sistema/aplikacije/podatkov.

Izvajalec je s strani lastnika informacijskega sistema/aplikacije/podatkov pooblaščen ali pogodbeni razvijalec in vzdrževalec aplikacije/podatkov. Naročnik je lahko tudi izvajalec.

Razvojno okolje je vzpostavljeno na mestu, kjer izvajalec pripravi distribucijo aplikacijskega sistema, ki mora biti skladno (ustrezna arhitektura) s ciljnim tehnološkim okoljem, na katerem bo potekalo testiranje oz. vpeljava aplikacije v produkcijo.

Testno okolje je ekvivalentno produkcijskem okolju in je namenjeno testiranju aplikacije.

Produkcijsko okolje je okolje, kjer se izvaja redna produkcija po določenih skladnih z urnikom - načeloma 24 ur krat 7 dni v tednu.

Spletišča so medsebojno povezane spletne strani, do katerih je običajno omogočen dostop preko t.i. domače strani. Spletišča so običajno nameščena na enem strežniku in so običajno pripravljena ter vzdrževana z namenom, da se pridobi, dopolnjuje, osvežuje, obdeluje in vnaša določene podatke npr. o osebi, skupini ali organizaciji.

VDP je kratica za vzpostavitveni dokument projekta - za metodologijo vodenja projektov v državni upravi, ki je nastala leta 1997 in je bila na 13. seji Vlade Republike Slovenije dne 15. maja 1997 sprejeta kot splošno veljavna metodologija v državni upravi.

Varnostne kopije so prepisi točno določenih podatkov namenjenih zavarovanju pred izgubo le-teh. Običajno so podatki prepisani na optični ali magnetni medij.

Aplikacijski sistemi so skupek programov, združenih v zaključen sistem, z določenim ciljem, ki po vnaprej določenih zahtevah upravlja informacijski sistem.

MJU, Ministrstvo za javno upravo.

DEUP, Direktorat za e-upravo in upravne procese.

SIKI, Sektor za informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo.

PDC, Oddelek Podatkovni center v Sektorju za informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo.

EVT, Enotna vstopna točka.

KC, Klicni center

PROFIL APLIKACIJE

PRILOGA RTP 1

A) Osnovni podatki o aplikaciji: *vpiši ime*

Izpolniti je potrebno vse rubrike, če ne znate odgovorite – ne vem

A1. Namen in opis:
A2. Kakšna dokumentacija obstaja (Vzpostavitveni dokument, projektna dokumentacija) in katero prilagate:
A3. Kdo je naročnik / lastnik aplikacije:
A4. Kontaktne osebe, njihovi email naslovi in telefonske številke:
A5. Vsebinski koordinator aplikacije:
A6. Predstavniki razvijalca aplikacije:
A7. Predstavniki naročnika, vsebinske zadeve:
A8. Predstavniki PDC:
A9. Aplikacija je notranja HKOM, zunanja INTERNET ali oboje:
A10. Kakšen je url za dostop do aplikacije:
A11. Ali je(so) zahtevan(i) DNS vpis(i) in strežniški certifikat:
A12. Režim obratovanja aplikacije (uradne ure, predvidene špice, 24x7):
A13. Ali bo aplikacija komunicirala z drugimi aplikacijami ? Če da, s katerimi

**in na kakšen način. Logična slika poteka sporočil med aplikacijami.
Katere mrežne poti/protokole je potrebno odpreti:**

A14. Kako je organizirana podpora končnemu uporabniku, kakšen je protokol za diagnosticiranje in odpravo napak:

A15. Kakšne so zahteve za testno okolje:

A16. Kakšen je načrt stresnega testiranja aplikacije pred produkcijo, kdo je odgovoren za pripravo testnih scenarijev, kdo in kdaj bo stresne teste izvajal:

A17. Ali bo potrebno uvajalno oziroma šolsko okolje:

A18. Kakšna bo predvidena frekvenca implementacije novih verzij v produkciji aplikacije:

A19. Ali so predvidene kakšne dnevne/tedenske/mesečne/letne obdelave:

A20. Kakšne so zahteve za obnovitev delovanja aplikacije v primeru katastrofe (disaster recovery):

A21. Kakšne so zahteve za neprekinjeno delovanje aplikacije (continuous availability):

B) Podatki o uporabnikih

B1. Kdo in kje so uporabniki aplikacije:

B2. Ali so že sedaj uporabniki drugih PDC aplikacij (katerih?):
B3. Kje so definirani uporabniki in njihove pravice v aplikaciji (user registry):
B4. Katere dodatne atribute uporabnika vodi aplikacija za svoje potrebe in kje so ti podatki shranjeni:
B5. Kdo izvaja administracijo uporabnikov (odgovoren za user registry):
B6. Ali je predvidena uporaba kakšne obstoječe aplikacije za administracijo uporabnikov:
B7. Ocena števila vseh končnih uporabnikov in faktorja hkratnosti:

C) Podatki o ORACLE podatkovni bazi

C1. Imena in velikosti tablespacov:
C2. Imena ORACLE shem, ki bodo lastniki podatkovnih struktur:
C3. Ocena letne rasti posameznih tablespacov, triletna projekcija:
C4. Ali je predvidena uporaba biometričnih podatkov (slike, podpisi, itd.):
C5. Ali kakšnih drugih velikih binarnih objektov:
C6. Ali so potrebne kakšne posebne bazne opcije (partitionig option, XML

database, itd.):
C7. Ocena števila uporabnikov baze in faktorja hkratnosti:
C8. Ali je potreben neprekinjen 24x7 režim delovanja baze:
C9. Ali bodo v bazi potekale batch obdelave - bazni jobi ? Če da, katere obdelave so to in po kakšnem urniku se bodo prožile:
C10. Ali bodo potrebne DBLINK povezave z drugimi bazami ? Če da, katere in s kakšnim namenom:
C11.. Ali bodo uporabljene asinhronne sporočilne vrste (oracle AQ):
C12.. Kakšen je načrt za arhiviranje starih podatkov (ki se ne spreminjajo) in raznih logov:
C13. Ali obstajajo zakonski predpisi glede dolžine ohranjanja podatkov:

D) Podatki o aplikativnem strežniku

D1. Katera vrsta aplikacijskega strežnika in http strežnika je predvidena (IBM Websphere, oracle AS, Apache, ...):
D2. Kakšna tehnologija je uporabljena (J2EE, Oracle FORMS/REPORTS, ...):
D3. S katerim orodjem je/bo aplikacija razvita:

D4. Način avtorizacije in avtentikacije uporabnikov (declarative security?):

D5. Katere certificate-authority mora aplikacija sprejeti:

D6. Način avtorizacije in avtentikacije uporabnikov (user/password, certifikat, ...):

E) Ostali podatki

E1. Ali je potreben kakšen dodaten SW (MQ, CICS, MessageBroker, BPEL engine, ...)

E2. Ostale opombe:

Obrazec za vzpostavitev spletišča/aplikacije OVSA01

številka vloge (izpolni DEUP/MJU): _____

Ta obrazec se izpolnjuje v sodelovanju s strokovnjaki Sektorja za informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo Direktorata za e-Upravo Ministrstva za javno upravo!

1. Podatki o vlagatelju vloge: (izpolniti v celoti)**Podatki o organizaciji:**

- Organ: _____
- Skrajšano ime: _____
- Naslov organizacije: _____

Kontaktna oseba:

- Ime in priimek: _____
- Funkcija v organizaciji: _____
- Elektronski naslov: _____
- Telefon: _____ GSM: _____ fax: _____

Navodilo: V sklopu 1. točke je potrebno vnesti podatke o organizaciji, ki podaja vlogo, in kontaktni osebi, na katero se lahko obrnemo v primeru vprašanj.

2. Podatki o spletišču:**2a. Splošno:**

1. Naziv spletišča (opisno): _____
2. Naziv domene: _____
3. Opis predvidene vsebine spletišča: _____

Navodilo:

Pod točko 2a.1 Naziv spletišča se poda opisni naziv spletišča (npr. Spletni vpogled v Zemljiški kataster)

Pod točko 2a.2 Naziv domene se poda naslov (domena) pod katerim naj bi se spletišče odzivalo (npr. prostor.gov.si)

Pod točko 2a.3 Opis (v nekaj stavkih) predvidene vsebine spletišča - naj se kratko opiše namen spletišča oziroma njegova glavna vsebina (npr. aplikacija za vpogled v zemljiški kataster, ki omogoča osebni vpogled z digitalnimi potrdili, plačljivi javni vpogled in plačljivi vpogled za registrirane uporabnike)

2b. Podlaga za spletišče:

1. VDP (naziv projekta, datum potrditve VDP): _____
2. Zakonodaja: _____
3. drugo (napiši): _____

Navodilo:

Pod točko 2b se vnese podlago za spletišče - potrebno je izpolniti vsaj eno alinejo:

2b.1: Naziv Vzpostavitvenega dokumenta projekta ter datum potrditve dokumenta

2b.2: Morebitne zakonske podlage za spletišče (zakon, pravilnik, ...)

2b.3: Druge morebitne podlage...

2c. Tehnične in tehnološke lastnosti spletišča:

1. Komponente spletišča (po funkcionalnosti in tehnologiji), razen baznega dela:

Komponenta 1			
Funkcionalnost			
Tehnologija			
Internet/intranet			
https?		Da/Ne	
način prijave			
dostopa do zbirk in/ali storitev...			
Test		Uvajanje	Produkcija
Komponenta 2			
Funkcionalnost			
Tehnologija			
Internet/intranet			
https?			
način prijave			
dostopa do zbirk in/ali storitev...			
Test		Uvajanje	Produkcija
Komponenta 3			
Funkcionalnost			
Tehnologija			
Internet/intranet			
https?			
način prijave			
dostopa do zbirk in/ali storitev...			
Test		Uvajanje	Produkcija
Komponenta 1T			

Funcionalnost		
Tehnologija		
Internet/intranet		
https?		
način prijave		
dostopa do zbirk in/ali storitev...		
Test	Uvajanje	Produkcija
Komponenta 2T		
Funcionalnost		
Tehnologija		
Internet/intranet		
https?		
način prijave		
dostopa do zbirk in/ali storitev...		
Test	Uvajanje	Produkcija
Komponenta 3T		
Funcionalnost		
Tehnologija		
Internet/intranet		
https?		
način prijave		
dostopa do zbirk in/ali storitev...		
Test	Uvajanje	Produkcija

2. Podrobnejša opredelitev zbirk oz. storitev (registrov, evidenc...):

Naziv zbirke	
	(Se določi ob namestitvi)
	(Se določi ob namestitvi)

3. Do posameznih komponent morajo biti omogočeni dostopi iz lokacij:

Komponenta, do katere se dostopa:	Dostop iz:	Obrazložitev zahteve za dostop

4. Opredeleitev zbirk, ki podležejo Zakonu o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1):

Naziv zbirke	
Upravljavlec	
Vpisana v evidenco MP	Da/Ne

Navodilo:

Pod točko 2c.1 Se navedejo posamezne komponente spletišča. Pod "komponenta" se tu razumejo posamezni zaokroženi deli, ki skupaj sestavljajo celotno vsebino spletišča.

Za vsako komponento se vnese podatke:

- kratko označevalno ime komponente
- opis funkcionalnosti komponente (kaj dela, čemu je namenjena)
- tehnologija, v kateri je komponenta implementirana
- ali naj bi bila komponenta dostopna preko interneta ali intraneta (HKOM)
- ali komponenta teče pod https ali http
- kakšen način prijave predvideva komponenta. Možni načini so:
  - brez prijave
  - bazična (uporabniško ime / geslo)
  - digitalno potrdilo

- navedba zbirk, do katerih komponenta dostopa (podrobnejši podatki o zbirkah se navedejo v naslednji točki)

Če se za vsebinsko administracijo spletišča uporablja posebna aplikacija, se med komponente vnese tudi ta.

(Npr: Komponenta: osebni_vpogled

Funcionalnost: spletna aplikacija za osebni vpogled v zemljiški kataster, namenjena lastnikom parcel z digitalnimi potrdili

tehnologija: j2ee aplikacija

internet/intranet: internet

http/https?: https

način prijave: digitalno potrdilo

dostopa do zbirk in/ali storitev: baza zemljiškega katastra, register prostorskih enot

Komponenta: e-moneta

Funcionalnost: spletna aplikacija za podporo plačevanju vpogledov z emoneto

tehnologija: j2ee aplikacija

internet/intranet: internet

http/https?: http

način prijave: brez

dostopa do zbirk in/ali storitev: /)

Pod točko 2c.2 se navedejo posamezne zbirke oziroma storitve, do katerih aplikacija dostopa (torej vse tiste zbirke in storitve, ki so bile omenjene v točki 2c.1). Običajno vsaka aplikacija dostopa do svoje lastne zbirke, pogosto pa tudi do kakega od registrov in drugih državnih evidenc (npr: lastna zbirka aplikacije in baza Sodnega registra), ali do drugih storitev (npr. razne spletne storitve). Če so v času podajanja vloge podatki za priklop na bazo (IP, port, SID) oziroma dostop do storitve že znani, potem se vnese tudi te.

Pod točko 2c.3 se navedejo dodatne zahteve za dostop posamezne organizacije (ali izvajalca) do katere od komponent. Primeri takih dostopov so npr. dostopi zaradi vzdrževalnih del na bazi, ki jih bodo izvajalci izvajali neposredno na bazi. Vsako zahtevo za dostop se obrazloži - zakaj je potrebna.

Pod točko 2c.4 se navedejo zbirke, ki vsebujejo osebne podatke in podležejo zakonu ZVOP-1. V polja se vpiše ime zbirke, institucija odgovorna za upravljanje zbirke in če je zbirka vpisana pri Državnemu pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov v

(izpisati ime in priimek skrbnika dogovora)

V **Ljubljani** _____, dne _____

6. Odobritev MJU:

žig

podpis predstojnika

_____

V Ljubljani _____, dne _____

Navodilo: Točko 6 izpolni DEUP/MJU.

Naročilo za namestitev aplikacije/popravka OVSP

1. Predlog za pričetek postopkov za namestitev

Točko 1 izpolni odgovorni skrbnik sistema, ki gostuje na infrastrukturi Ministrstva za javno upravo. Izpolnjen obrazec skupaj z obveznimi prilogami pošlje elektronsko na glavno pisarno MJU ter v papirni obliki na naslov MJU. Oba naslova sta navedena v glavi obrazca.

Na podlagi Urnika³ novih namestitev za leto 2009 odgovorni skrbnik sistema, ki gostuje na infrastrukturi Ministrstva za javno upravo (v nadaljevanju »naročnik«):

(naziv organa)

podaja

Naročilo za namestitev popravka ali novega sklopa/aplikacije na infrastrukturo MJU za:

sklop/aplikacijo⁴: _____

s številko verzije oziroma drugo identifikacijo številko⁵: _____

sklop/aplikacijo⁶: _____

s številko verzije oziroma drugo identifikacijo številko⁷: _____

ki naj se izvede dne:_____ob:_____uri.

S tem naročilom naročnik potrjuje, da je skupaj s pogodbenim izvajalcem *opravil vse predpisane postopke in pripravil vso predpisano dokumentacijo* za potrebe posega oziroma namestitve na produkcijskem baznem in aplikativnem delu ter izjavlja:

1. da je od pogodbenega izvajalca – dobavitelja programske opreme – prejel tehnično dokumentacijo z opisom vseh sprememb in novosti ter izjavo, katere vsebina je definirana v razdelku 'Obvezne priloge' in je priložena temu dokumentu *,

³ V kolikor popravek ni umeščen v urnik, stopite v stik z vodjo odgovorne organizacijske enote na MJU

⁴ Polno ime in kratico aplikacije, ter v primeru, da se naročilo tiče samo določenega podslopa, naziv ali nekajbesedni opis sklopa, npr: Matični register zapisov, MRZ, sklop spletnih servisov MRZ-WS-A za organe DU

⁵ Vpiše se številka, ki enoznačno označuje sklop sprememb, za katere naročnik predlaga namestitev

⁶ Polno ime in kratico aplikacije, ter v primeru, da se naročilo tiče samo določenega podslopa, naziv ali nekajbesedni opis sklopa, npr: Matični register zapisov, MRZ, sklop spletnih servisov MRZ-WS-A za organe DU

⁷ Vpiše se številka, ki enoznačno označuje sklop sprememb, za katere naročnik predlaga namestitev

2. da je izdelek formalno prevzet v skladu s pogodbo in funkcionalno ustreza zahtevam naročnika ter je prilagojen za ciljno infrastrukturo,
3. da je naročnik popravek/novo namestitev funkcionalno in tehnično preizkusil v testnem okolju, da le-ta ustreza naročnikovim potrebam in da med preizkušanjem ni bilo zaznanih napak v razvojnem, testnem ali uvajalnem okolju,
4. da je izdelek za dobro izvedbo del posla zavarovan z bančno garancijo.

Izjavo za naročnika:

_____

(naziv organa)

Potrjuje:

_____

(ime, priimek, funkcija)

Podpis:

_____

V Ljubljani _____, dne: _____

Obvezne priloge k predlogu za pričetek postopkov za namestitev s strani naročnika

* Izjava izvajalca – dobavitelja programske opreme – obvezno vsebuje naslednje elemente:

1. tehnično dokumentacijo, ki vsebuje navodila za namestitev izdelka,
2. ustrezno tabelo (o podatkih, modulih, transakcijah) s pripadajočim opisom nove aplikacije in/ali sprememb ali popravkov ter seznamom vpliva na povezane sisteme;
3. izjavo, da je izdelek prilagojen in optimiziran za ciljno infrastrukturo;
4. izjavo, da je izdelek narejen in predan v skladu z naročnikovimi zahtevami;
5. izjavo, da je izdelek uspešno preстал kontrolo kvalitete;
6. izjavo, da je izdelana in posredovana ocena tveganja ob namestitvi v produkcijsko okolje,
7. analizo možnosti povratka na staro stanje v primeru resnejših težav;
8. izjavo, da je bilo izvedeno funkcionalno testiranje⁸, ki ga je izdelek uspešno preстал;
9. izjavo, da je bilo izvedeno regresijsko testiranje⁹, ki ga je izdelek uspešno preстал;
10. rezultate testiranja odzivnih časov novih in spremenjenih funkcionalnosti ter projekcijo za produkcijsko okolje;
11. oceno obremenitve sistemskih virov¹⁰;
12. ugotovitve in ocene po opravljenem obremenitvenem testu, v kolikor je bil tak test izvajan.

⁸ Testiranje ustreznosti tistih funkcij, ki jih novi popravek/aplikacija/modul uvaja na novo ali spreminja

⁹ Regresijsko testiranje je tisto testiranje, ki poskuša odkriti morebitne težave oz. neželene spremembe v delovanju funkcionalnosti, ki so pred določenim popravkom delovale.

¹⁰ Ocena spremembe v porabi procesorskih, spominskih, prostorskih ali drugih kapacitet

2. Predlog za pričetek postopkov za namestitev s strani upravljalca informacijske in komunikacijske infrastrukture Ministrstva za javno upravo

Točko 2 izpolni vodja odgovorne notranje organizacijske enote na Ministrstvu za javno upravo

Vodja odgovorne notranje organizacijske enote MJU
(ime in priimek): _____

na podlagi Urnika novih namestitev za leto 2009 z dne: _____

naroča pregled predloga za namestitev popravka oziroma novo namestitev iz točke 1.

Datum naročila:

3. Mnenje sistemske podpore

Točko 3 izpolni odgovorna oseba na strani sistemske podpore

Sistemska podpora izvajalca:

(Naziv oddelka ali izvajalnega podjetja sistemske podpore)

ugotavlja, da je prejela naslednje dokumente in izjave¹¹:

1 tehnično dokumentacijo, ki vsebuje navodila za namestitev izdelka,

2 tabelo (o podatkih, modulih, transakcijah) s pripadajočim opisom nove aplikacije in/ali sprememb ali popravkov ter seznamom vpliva na povezane sisteme

3 izjavo, da je izdelek prilagojen in optimiziran za ciljno infrastrukturo,

4 izjavo, da je izdelek narejen in predan v skladu z naročnikovimi zahtevami,

5 izjavo, da je izdelek uspešno prestal kontrolo kvalitete,

6 izjavo, da je izdelana in posredovana ocena tveganja ob namestitvi v produkcijsko okolje,

7 analizo možnosti povratka na staro stanje v primeru resnejših težav,

¹¹ Za vsak posamezen prejet sklop dokumentacije, obkljukaj okence poleg ustrezne alineje.

---

8 izjavo, da je bilo izvedeno funkcionalno testiranje , ki ga je izdelek uspešno prestal,

---

9 izjavo, da je bilo izvedeno regresijsko testiranje , ki ga je izdelek uspešno prestal

---

10 rezultate testiranja odzivnih časov novih in spremenjenih funkcionalnosti ter projekcijo za produkcijsko okolje,

---

11 oceno obremenitve sistemskih virov,

---

12 ugotovitve in ocene po opravljenem obremenitvenem testu, v kolikor je bil tak test izvajan

---

V nadaljevanju sistemska podpora **podaja naslednje mnenje o predlogu namestitve**¹²:

a. morebitne pripombe na dosedanji proces (test, uvajanje):

---

b. ocena tveganja predloga za namestitev:

---

c. predlagan termin za namestitev ali predlog za dodatne priprave pred namestvijo:

---

d. ocena potrebnega časa za nameščanje:

---

e. oceno časa, potrebnega za povratek na staro stanje:

---

¹² Morebitno dodatno dokumentacijo k posameznim točkam se k obrazcu lahko doda kot priloga, njen naslov (ime datoteke, naslov dokumenta...) se navede v okviru te strani

Odgovorni predstavnik systemske podpore (ime in priimek):	Podpis	Datum:

4. Odločitev o namestitvi

Točko 4 izpolni odgovorni predstavnik Ministrstva za javno upravo

Na podlagi mnenja sistemske podpore odgovorni predstavnik Ministrstva za javno upravo podaja

pozitivno soglasje

negativno soglasje

k nadaljevanju namestitvenih postopkov.

Opomba ter dodatna pojasnila¹³:

Odgovorni predstavnik (ime in priimek):	Podpis	Datum:

¹³ V primeru negativnega soglasja naj bodo podana tudi priporočila za potrebne nadaljnje ukrepe s strani naročnika

5. Poročilo o namestitvi

Točko 5 izpolni odgovorni predstavnik sistemske podpore

Na podlagi soglasja Ministrstva za javno upravo je sistemska podpora opravila namestitev

dne: _____ ob uri: _____

pri čemer je prišla do naslednjih ugotovitev:

a. Namestitev novega izdelka je potekala:

_____

b. ocena tveganja predloga za namestitev:

_____

c. ocena tveganja za nadalje produkcijsko obratovanje:

_____

Odgovorni predstavnik systemske podpore (ime in priimek):	Podpis	Datum:

6. Poročilo prvega po-produkcijskega testa s strani naročnika

Točko 6 izpolni naročnik takoj po izvedbi namestitve

Po-produkcijski test je bil opravljen:

- uspešno
 neuspešno

Končna ugotovitev naročnika:

Odgovorni predstavnik naročnika (ime in priimek):	Podpis	Datum:

Izjava izvajalca – dobavitelja programske opreme - za novo namestitev na produkcijskem baznem/aplikativnem delu

Izvajalec: _____

za popravek oz novo namestitev aplikacije/sklopa/modulov: _____

z zaporedno številko: _____

izjavlja:

- ad 1. da je izdelana in naročniku posredovana ustrezna tehnična dokumentacija, ki vsebuje navodila za namestitev izdelka,
- ad 2. da je izjavi priložena ustrezna tabela (o podatkih, modulih, transakcijah) s pripadajočim opisom nove aplikacije in/ali sprememb ali popravkov ter seznamom vpliva na povezane sisteme;
- ad 3. da je izdelek prilagojen in optimiziran za ciljno infrastrukturo;
- ad 4. da je izdelek narejen in predan v skladu z naročnikovimi zahtevami;
- ad 5. da je izdelek uspešno preстал kontrolo kvalitete, ki jo je opravila pooblašena oseba izvajalca (ime in priimek): _____;
- ad 6. da je izdelana in posredovana ocena tveganja ob namestitvi v produkcijsko okolje,
- ad 7. da je pripravljena analiza možnosti povratka na staro stanje v primeru resnejših težav;
- ad 8. da je bilo izvedeno funkcionalno testiranje¹⁴, ki ga je izdelek uspešno preстал;
- ad 9. da je bilo izvedeno regresijsko testiranje¹⁵, ki ga je izdelek uspešno preстал;
- ad 10. da je bilo izvedeno testiranje odzivnih časov novih in spremenjenih funkcionalnosti, katerega rezultati skupaj s projekcijo za produkcijsko okolje so priloženi;
- ad 11. da je opravljena in podana ocena obremenitve sistemskih virov¹⁶;
- ad 12. da so izjavi priložene ugotovitve in ocene po opravljenem obremenitvenem testu, v kolikor je bil tak test glede na naravo popravka potreben.

Odgovorni predstavnik izvajalca (ime in priimek):	Podpis	Datum:

¹⁴ Testiranje ustreznosti tistih funkcij, ki jih novi popravek/aplikacija/modul uvaja na novo ali spreminja

¹⁵ Regresijsko testiranje je tisto testiranje, ki poskuša odkriti morebitne težave oz. neželene spremembe v delovanju funkcionalnosti, ki so pred določenim popravkom delovale.

¹⁶ Ocena spremembe v porabi procesorskih, spominskih, prostorskih ali drugih kapacitet

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

www.mju.gov.si

e: gp.mju@gov.si

Tržaška 21, 1000 Ljubljana, t: 01 478 83 30, f: 01 478 83 31

